

John Murray

**USAIN
BOLT**

NEJRYCHLEJŠÍ MUŽ PLANETY

Usain Bolt

Nejrychlejší muž planety

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

John Murray

Usain Bolt – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

JOHN MURRAY

U S A I N
BOLT

NEJRYCHLEJŠÍ MUŽ PLANETY

John Murray
USAIN BOLT: NEJRYCHLEJŠÍ MUŽ PLANETY

Pro Clare a Beth

Copyright © John Murray, 2017
Translation © Pavel Bárta, 2018
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2018

ISBN tištěné verze 978-80-7597-028-2
ISBN e-knihy 978-80-7597-084-8 (1. zveřejnění, 2018)

KAPITOLA 1

Ten nejlepší

USAIN BOLT STÁL NA DRÁZE A ČEKAL. Zbývalo mu uběhnout posledních 100 metrů jeho olympijské kariéry. Po třech účastech na olympijských hrách, kde získal hromadu medailí a postaral se o spoustu nezapomenutelných okamžiků, všechno dospělo k tomuto poslednímu momentu.

Rozhlédl se dokola po skvostném olympijském stadionu v Rio de Janeiru. Do hlediště se natěsnilo šedesát tisíc fanoušků připravených sledovat závěrečnou štafetu na čtyři krát 100 m. Mnozí z nich skandovali jeho jméno.

„Milujeme tě, Usaine.“

„Ať se ti povede i ta třetí ze tří, Usaine.“

„Chceme vidět Bleskového Bolta!“

Poprvé vtrhl na světovou scénu na olympiádě v Pekingu osm let předtím. Ohromil svět, dosáhl nejrychlejších časů všech dob na 100 metrů, 200 metrů a ve štafetě. O čtyři roky později se stal superhvězdou olympijských her v Londýně a doběhl si pro tři další zlaté medaile.

A teď v Riu, kdy už měl v kapse dvě zlaté za sprinty na stovce a dvoustovce, se Usainovi naskytla příležitost dosáhnout historického treblu. Ve štafetě chtěl fanouškům naposledy předvést velkolepý výkon, na který budou vzpomínat.

Zhluboka se nadechl. Bylo to stejné jako mockrát předtím, už tolikrát vyrážel na trať pod obrovským tlakem, přesto si nemohl pomoci a byl maličko nervózní. Na rozdíl od individuálních závodů, kde měl všechno ve svých rukou, musel ve štafetě spoléhat taky na týmové kolegy. Každá štafeta sestávala ze čtyř atletů a Usain potřeboval, aby jeho jamajské parťáky závod zastihl v nejlepší formě, pokud měli získat zlato. Naštěstí věděl, že v Asafu Powellovi, Yohanu Blakeovi a Nickelu Ashmeadeovi má jeho země jedny z nejrychlejších sprinterů planety.

Už byl téměř čas. Za méně než čtyřicet vteřin jeho olympijská kariéra skončí.

„Jdeme na to, hoši. Jen mi bezpečně předejte kolík – a já se pak postarám o zbytek,“ pravil Usain, který běžel poslední úsek štafety.

Nicméně nikdo neslyšel ani slovo z toho, co povídal. Fanoušci byli příliš hluční, protože všichni křičeli.

Konečně hlediště ztichlo a čekalo se na startovní výstřel.

Prásk!

Diváci začali znovu řvát. Byli jak pominutí.

Asafa vyrazil z bloků. Usain stál na vzdálenější straně trati, ale viděl, že jeho kolega zaběhl první úsek skvěle. Jamajka byla na stejné úrovni se štafetou USA, když Asafa předával kolík Yohanu Blakeovi. Hned nalevo od Yohana běžel Američan Justin Gatlin, Usainův velký rival. Během let spolu zažili pár báječných soubojů, ale Usain měl pokaždé navrch – a zoufale toužil, aby to stejně dopadlo i toho večera.

„No tak, Yohane,“ vydechl. „Běž jako vítr.“

Když Nickel přebíral štafetu na třetím úseku, obě štafety na tom byly pořád stejně. Usain se začal chystat na své pozici. Už nemohl závod sledovat, místo toho upřel pohled dopředu a čekal na zavolání.

„Ruka!“ zakřičel Nickel. To byl jeho signál.

Usain se rozeběhl. Když začal nabírat rychlost, levačku držel vystrčenou za sebe. Nickel mu vrazil kolík do ruky.

Usain se podíval nalevo a napravo. Byl přesně na úrovni štafet USA a Japonska, přičemž hned za nimi běžela Kanada. Nemohlo to být těsnější.

Přendal si kolík do pravé ruky a – *šup!* – byl v trapu. Kolena zvedal vysoko a pumpoval rukama, nabral nejvyšší tempo.

Během mžiku získal metrový náskok. Věděl, že ho nikdo nezastaví.

Už od chvíle, kdy mu trenér na základní škole řekl, ať přestane hrát kriket a začne se věnovat atletice, to skoro vždycky dopadalo stejně – jakmile se dostal do čela, byl neporazitelný.

Závod skončil ještě předtím, než Usain proťal cílovou čáru. Japonsko, USA, Kanadu a zbytek startovního pole úplně odpravil.

Usain se znovu stal olympijským vítězem!

Když naposledy probíhal cílem, triumfálně zvedl pravou ruku do vzduchu a na pozdrav vztyčil tři prsty. Každý z těch prstů znamenal jednu zlatou medaili v Riu.

„Jooooo! Jo!“

Usain se však za cílem nezastavil. Běžel až k jamajským fanouškům, kteří v hledišti nadšeně má-

USAIN BOLT: NEJRYCHLEJŠÍ MUŽ PLANETY

vali žluto-zeleno-černými vlajkami. Pohltilo ho moře rukou a objetí.

Asafa, Yohan a Nickel se brzy objevili na scéně taky. To byla pobídka k dalšímu objímání.

„Jo, kluci, dali jsme to!“

„Jamajka, nejlepší na světě – znovu.“

S jamajskou vlajkou přehozenou přes ramena obíhal Usain se svými kolegy ze štafety vítězné kolečko, ale zatímco během štafety obkroužili dráhu za pouhých 37,27 vteřiny, tentokrát jim jedno kolečko trvalo téměř 30 minut! Usain vstřebával každou jednotlivou sekundu. Mával divákům, posílal do hlediště polibky a při vítězném tanečku předvedl několik čiperných pohybů nohama.

Nakonec udělal to, na co všichni fanoušci čekali. Vítěznou pózu Lightning Bolt. Záblesk. Bleskového Bolta, Boltův Blesk. Gesto, které znal každý. Zaklonil se, vztyčil levou ruku a pravačku stáhl víc dozadu, jako by vystřeloval blesk do nebe. Fanoušci souhlasně jásalí, někteří jeho pózu napodobovali.

Přišel čas pro poslední rozhovor.

„Je to fantastický pocit. Byla to dlouhá cesta. Jsem šťastný, ale zároveň cítím úlevu.“

Na závěr oznámil to, co o něm léta prohlašovali jiní.

„Takže vidíte. Jsem nejlepší ze všech.“

KAPITOLA 2

V pohybu

„USAINE, VRAŤ SE,“ volala Jennifer. Otočila se jen na pár vteřin, a jakmile se podívala kolem sebe, zjistila, že její syn zmizel.

Konečně zahlédla Usaina na verandě.

„Vrať se, prosím, dovnitř, dojez oběd a pár minut zůstaň na místě,“ zavolala z okna.

„Promiň, mami,“ odvětil Usain s úsměvem, když znovu usedl ke stolu.

Hodil do sebe několik soust a už byl zase pryč. Od chvíle, co začal chodit, byl Usain neustále v pohybu. Překypoval totiž energií, neposeděl, až se rodiče začali obávat, že s ním něco není v pořádku, a vzali Usaina k lékaři, aby ho prohlédli.

„Ničeho se nemusíte obávat, paní Boltová,“ řekl doktor. „Jediná diagnóza, kterou vám můžu říct, je, že Usain je extrémně aktivní dítě.“

„To je úleva, vid', Usaine?“ odvětila Jennifer a sama vypadala, že si oddechla. „Ehm, Usaine...“ Jenže ten už byl venku, připravený na další dobrodružství!

Vyrůstal na Jamajce v Karibiku. Mladého Usaina obklopovala spousta věcí, které si přál vidět a poznat. S rodiči žil na severu ostrova, ve vesničce Coxheath ve farnosti Trelawny Parish. Bylo to krásné místo k životu – teplé, slunečné a se spoustou zeleně.

V Coxheathu byl klid, žil si svým poklidným tempem, takže Usain se často bavil sám. Rád běhal bos, lezl po stromech a potloukal se tropickým lesem. Nejlepší byly lahůdky, které rostly všude kolem – manga, pomeranče, kokosové ořechy, všechny druhy tropického ovoce. Pokud někdy Usain dostal hlad, vždy v okolí rostlo něco dobrého.

I když venku běhal nejraději sám, býval Usain zároveň často vídán se svým nejlepším kamarádem. Říkal mu NJ – jeho celé jméno znělo Nugent Walker Junior. Potkali se na místní základní škole Waldensia Primary a trávili spolu spoustu času,

takže netrvalo dlouho a Usain dostal taky přezdítku. Ve škole byl znám jako „VJ“.

Stali se z nich téměř nerozluční přátelé, a to ve třídě i mimo ni. Některé předměty na Waldensii si Usain oblíbil, zejména matematiku, ale časem zjistil, že existuje něco mnohem zajímavějšího – kriket.

Kriket byl na ostrově nejpopulárnější sport a Usain – stejně jako mnozí jeho spolužáci – snil o tom, že jednoho dne nastoupí za slavný kriketový tým Západní Indie. Jeho idolem byl Courtney Walsh, rychlý nadhazovač West Indies, který taky pocházel z Jamajky. Usain žasnul, jakou rychlostí dokázal Courtney hodit kriketový míč, a když hrál s NJ, často svůj idol napodoboval.

„Přichází Courtney Walsh a chystá se k nadhozu. Rozebíhá se plnou rychlostí proti brance, hází míček a... vyautoval ho!“ křičel Usain, jakmile míč prosvištěl kolem přítelovy pálky a zasáhl hromadu kamení, kterou používali místo kriketových tyček. Pak triumfálně vztyčil ruce.

„Takže další branka pro Walshe. Je to skvělý nadhazovač.“

Stejně jako kriket miloval Usain většinu sportů a spoustu času trávil na fotbalovém hřišti nedaleko jejich domu. Na mladého chlapce byl neob-

vykle vytáhlý a rád stál v brance, kde mohl využít dlouhých končetin k odrážení střel. Při zákrocích sebou házel sem a tam, přestože občas ho čekalo bolestivé překvapení, to když spadl na jeden z kamenů schovaných v trávě.

Rodiče Usaina pobízeli, aby se věnoval co největšímu množství sportů, pokud mu to nebude vadit ve škole. Oba byli dřiči. Matka Jennifer pracovala jako krejčová, zatímco otec Wellesley vedl místní společnost na zpracování kávy. Wellesley vstával brzy ráno a často se vracel domů pozdě v noci. Bývalo pravidlem, že Usain vždycky musel být doma dřív, než přijde jeho tatínek, jinak nastal problém.

Jednou večer si Usain hrál v lese s jejich psem Browniem. Zabavil se tak, že ztratil pojem o čase. Brownie se najednou rozštěkal.

„Co se to děje, hochu? Zahlédl jsi nějaké zvíře? Jenom mi neříkej, že to je had!“

Z dálky se ozval slabý zvuk motoru. S děsem v očích se podíval na Brownieho.

„Ale ne. To je tátova motorka!“

Aby neztrácel čas, seskočil Usain ze stromu, na který vylezl, a uháněl domů, jak nejrychleji dokázal.

„Dělej, Brownie, vydrž. Musíme se vrátit dřív než on.“

Jakmile Wellesley dorazil domů, Usain už seděl na verandě s učebnicí matematiky v rukou. „Ahoj, tati. Jaký jsi měl den? Dobrý?“ zeptal se jakoby nic mezi dvěma velmi hlubokými nádechy.

KAPITOLA 3

Námět k zamyšlení

„KDYŽ VYHRAJEŠ ZÁVOD, KOUPÍM TI OBĚD,“ řekl reverend Nugent.

Usainovi se nahrnula krev do uší.

„A ne ledajaký oběd,“ pokračoval důstojný pán.
„Ale kuřecí jerk, rýži a hrášek.“

„Teď jste na to kápnul!“ odpověděl Usain bez otálení. Jamajské kuře jerk byl nejlepší oběd, jaký jste mohli na celé farnosti Trelawny dostat.

Pastor Nugent byl sportovním trenérem na základní škole Waldensia Primary. Zaujaly ho Usainovy dovednosti při kriketu – jak při odpalu, tak nadhazování –, ze všeho nejvíc ale přitáhla jeho pozornost rychlost, s jakou dokázal při hře přebíhat.

„Napadlo tě někdy, že by ses věnoval sprintu?“ zeptal se Usaina jednoho dne po tréninku.

„Ne, pane.“

„Dobrá, ale měl bys. Jsi jasně nejrychlejší nadhazovač v našem týmu. Kdyby se ti někdo začal pořádně věnovat a trénovat tě, mohl bys být moc dobrý sprinter. Až bude na Waldensii sportovní den, měl by ses přihlásit do závodu na sto metrů.“

Usain reverenda Nugenta pozorně poslouchal. Věděl, že je rychlý, ale na škole nebyl nejrychlejším běžcem – pokaždé ho porazil spolužák Ricardo.

Usain nesnášel porážky a neměl chuť s Ricardem znovu prohrát. Kromě toho toužil stát se hráčem kriketu. Jak by mohl hrát za Západní Indii, kdyby se měl soustředit na sprint? Plánoval, že pastorův návrh slušně odmítne – jenže Nugentovo pozvání na oběd bylo příliš lákavou nabídkou, než aby ji zavrhl.

Závod se konal na travnaté dráze základní školy. Byl to rovný, travou porostlý pruh, který těsně před cílem začínal prudce klesat. Do trávy byly vypáleny černé čáry, které oddělovaly jednotlivé dráhy.

Jakmile se Usain dostavil na sportovní den školy, dráhu sotva viděl. „Na tak malou vesnici se tady určitě sešlo hodně lidí,“ řekl si Usain, když sledoval stovky a stovky diváků, kteří se shromážd-

dili po obou stranách trati a čekali, až vypukne velký závod. Začal být nervózní – zoufale toužil předvést před všemi těmi lidmi dobrý výkon.

Usain věděl, že pokud má mít nějakou šanci porazit Ricarda, musí dobře odstartovat. Byl mnohem vyšší než jeho rival, což znamenalo, že mu normálně trvalo o něco déle, než se po startu pořádně rozhybal a dostal se do tempa. Než se mu podařilo nabrat plnou rychlost, mohl už Ricardo být daleko před ním.

Tok jeho myšlenek přerušilo zvolání reverenda Nugenta: „Příští závod – chlapci 100 metrů.“

Usain přešel ke startovní čáře. Pohlédl na Ricarda, který stál nalevo od něj. Potom se rychle odvrátil – nebyl vhodný čas na přátelský rozhovor. Všechno, co si přál, bylo porazit ho.

Usainova nervozita zmizela, nahradilo ji vzrušení. Když se kdykoli předtím s Ricardem poměřoval v běhu, šlo o kamarádké soupeření po škole. Jenže tohle byla opravdová, pořádná soutěž, šance vyhrát před spoustou lidí – jakmile diváci před startem ztichli, pocítil nával energie.

Jakmile reverend Nugent zavolal „Start!“, Usain vyletěl ze startovní čáry, zareagoval rychle jako blesk. Byl to vynikající start, mnohem lepší než obvykle. Už je před Ricardem.

Usain natahoval svoje dlouhé nohy, co se dalo. Po třiceti metrech byl pořád ve vedení, ale někde za sebou slyšel Ricardův dech. A ještě víc zabral.

Po několika dalších krocích už Ricarda ani nepostřehl. Jediný zvuk, který se mu dral do uší, bylo hlučící publikum.

„Makej!“

„Ty to dokážeš, VJ.“

„Toho nikdo nedostane.“

Podpora z obou stran dráhy ho nutila běžet rychleji. V posledních metrech ještě zvýšil náskok a proběhl cílovou páskou jako vítěz. Běžel tak rychle, že v cíli, kde byla trať nerovná, upadl na zem.

Ale to nevadilo. Usain se stal novým sportovním šampionem. Byl nejrychlejším klukem na Waldensii.

„Dobrá práce, VJ,“ ocenil Ricardo po závodě, když si přišel s Usainem potrást rukou. „Dneska jsi byl na mě moc rychlý.“

„Díky, Ricardo. To je od tebe hezké. Jsem si jistý, že příště to bude skvělý závod.“

Ale hluboko v sobě Usain věděl, že příště to skončí stejným výsledkem. A potom taky. A při dalších příležitostech zase. Teď, kdy se mu poprvé podařilo Ricarda porazit, byl si jistý, že s ním už nikdy neprohráje.

USAIN BOLT: NEJRYCHLEJŠÍ MUŽ PLANETY

„Co jsem ti povídal, chlapče? Tys to dokázal!“ poplácal Usaina po zádech reverend Nugent, když mu přišel pográtulovat.

Usain se usmíval. Byl to úžasný pocit, že porazil Ricarda, obzvlášť před tolika lidmi. Miloval napětí závodů, ale nebyl si jistý, jestli už je připravený vzdát se svého kriketového snu.

Tohle rozhodnutí musel zatím odložit, i když jedna myšlenka Usainovi v hlavě utkvěla.

„Kam půjdeme na ten oběd, reverende Nugente?“

KAPITOLA 4

Učednická léta

„VSTÁVEJ, USAINE. PŘIŠLA TI NĚJAKÁ POŠTA,“ řekla Jennifer, jakmile vešla do synovy ložnice.

Usain si přitáhl přikrývku přes hlavu. „To mě nenecháš ještě deset minut spát, mami?“

„Je to dopis ze střední školy William Knibb Memorial High School.“

Okamžitě shodil peřinu a vyskočil z postele.

„To není možný. William Knibb? Myslíš, že...?“

Jeho hlas zeslábl, jakmile roztrhl obálku a začal dopis číst.

„Jo!“ zakřičel. „Nabídli mi stipendium.“

William Knibb Memorial High School sídlila ve Falmouthu, jen kousek cesty od Usainova domu v Coxheathu. Škola proslula svými spor-